

Corpo Máquina brengt met dans en voetbal mensen tot elkaar

Dansgezelschap Corpo Máquina Society wil de schotten in de samenleving afbreken. Dus trekken de dansers de wijk in om samen met buurtbewoners – vooral kinderen – en voetballers te werken aan een voorstelling. Daarin komen dans en voetbal samen. Een voorstelling die in theaters in Noord-Brabant en daarbuiten op de planken wordt gezet.
door **Emmanuel Naaijkens**

Het is hartje zomer en in een gymzaal in Tilburg Noord is de temperatuur niet veel lager dan buiten, dat wil zeggen meer dan dertig graden. Toch werken een twintigtal kinderen uit de wijk en een tiental volwassenen heel geconcentreerd en enthousiast aan wat moet uitmonden in een dansvoorstelling die de komende maanden in een aantal theaters in Nederland op de planken wordt gezet. Waar hun leeftijdgenootjes in deze fraaie zomervakantie liever hun vertier zoeken aan de rand van het zwembad, zijn zij bezig met een ontdekkingsstocht naar wat dans en meer algemeen beweging vermag.

Oefenen in de gymzaal voor de voorstelling *It takes a Child to raise a Village / football meets dance*. Foto > Dazza Schouten

It takes a Child to raise a Village / football meets dance is de titel van deze nieuwe productie van dansgezelschap *Corpo Máquina Society*. Een voorstelling waarin dansprofessionals, voetballers/sportcoaches, acteurs, muzikanten en kinderen tussen acht en veertien jaar samenwerken. Het eerste deel van de titel is de omkering van de bekende zegswijze 'It takes a village to raise a child' wat zoveel wil zeggen als dat het opvoeden van een kind de verantwoordelijkheid is van een hele gemeenschap. In de visie van choreograaf en artistiek leider *Guilherme Miotto* van dansgezelschap *Corpo Máquina Society* zijn het juist de kinderen die volwassenen de weg kunnen wijzen naar samenleving waarin mensen meer oog hebben voor elkaar.

Samenleving

Corpo Máquina is een dansgezelschap dat in 2017 werd opgericht door de Braziliaanse choreograaf *Guilherme Miotto* en dat midden in de

samenleving wil staan. Letterlijk, de toevoeging Society aan de naam onderstreept dat nog eens. De uitvalsbasis is een gymzaal aan de Sibeliusstraat in Tilburg Noord, een wijk met bewoners met een zeer diverse culturele achtergrond. Bij uitstek een plek waar Corpo Máquina de idealen in praktijk kan brengen, zeggen Miotto en mededirecteur Heleen Volman, al jaren een groot pleitbezorger van de danswereld van Noord-Brabant.

Een kunstenaar moet dienstbaar zijn aan de publieke zaak

In de ogen van Miotto staan de traditionele kunstvormen, waaronder dus ook dans, te ver van de mensen af, zijn ze teveel in zichzelf gekeerd. De dansopleidingen oriënteren zich voor hun studenten vooral op een danscarrière die hen naar bestaande gezelschappen en podia leidt. In het slechtste geval komt een student zelfs nooit in aanraking met de wereld buiten de eigen bubbel. Miotto's overtuiging staat daar haaks op. Een kunstenaar moet dienstbaar zijn aan de publieke zaak. Corpo Máquina wil de bestaande structuren doorbreken.

Dansers en sporters zij aan zij in de voorstelling 'It takes a Child....'. Foto > Dazza Schouten

Bezinning

Het gezelschap – eigenlijk meer een platform voor choreografen en bewegers – maakte vanuit die gedachte eerder onder andere producties samen met voetballers, skaters en (ex-) delinquenten. Maar dat was nog steeds binnen de vertrouwde muren van een studio. De coronapandemie was voor Miotto en Volman een moment van bezinning. Waarom niet nog een stap verder gaan en de deuren letterlijk wagenwijd open te zetten voor kinderen en volwassenen uit de buurt?

Waarom niet een stap verder gaan en de deuren letterlijk wagenwijd open te zetten?

Die 'brainwave' ontstond eigenlijk toevallig, vertelt Volman. Corpo Máquina was aan het repeteren in de gymzaal toen drie jongetjes bij de deur stonden en vroegen of ze naar binnen mochten. Ze waren nieuwsgierig naar wat zich daar allemaal afspeelde en de spelers nodigden de jongetjes uit om mee te doen. Na afloop vroegen zij of ze later die dag terug mochten komen en ook vriendjes en vriendinnetjes mochten meebrengen. Tot verrassing van Volman en haar collega's stonden de jongetjes na een uur weer op de stoep, nu vergezeld door een hele bubs kinderen uit de buurt.

Performer

Miotto aarzelde geen moment, een nieuw project was geboren. Dat de kinderen niet of nauwelijks ervaring hebben met dans en bewegen wuift hij weg. Hij is er stellig van overtuigd dat in ieder mens een performer schuilt. Het is de uitdaging om dat naar boven te halen. Volwassenen zijn dat vaak langzaam kwijtgeraakt, maar als je ze de ruimte geeft en ze uit het door de maatschappij opgelegde keurslijf haalt, komen ook zij weer tot bloei. Iemands achtergrond doet er niet toe.

In ieder mens schuilt een performer

Het mooie aan kinderen is dat die nog spontaan en onbevungen zijn en zich niet gehinderd weten door culturele conventies. In samenspraak met de volwassen spelers en op basis van gelijkwaardigheid werken de kinderen aan een productie en worden zij gestimuleerd om hun talenten te ontdekken en verder te ontwikkelen. Ook de repetities zijn openbaar, want volgens Miotto is het kunnen meebeleven van het proces een wezenlijk onderdeel van de filosofie van Corpo Máquina. Dus zitten er ook ouders, buurtbewoners en andere belangstellenden bij de repetities in de gymzaal. Dat levert vaak verrassende en betekenisvolle ontmoetingen op, aldus Miotto. Er ontstaat een waardevolle kruisbestuiving tussen generaties, tussen mensen met een uiteenlopende culturele en maatschappelijke achtergrond en culturele professionals.

Grenzen vervagen tussen sport en dans. Foto > Dazza Schouten

Kansrijk

Vorige maand streek Corpo Máquina tijdens Theaterfestival Boulevard neer in 's-Hertogenbosch om met kinderen uit de aandachtswijk Kruiskamp aan de slag te gaan. Eveneens een wijk van gezinnen met een achtergrond van uiteenlopende culturen en vaak in een minder kansrijke positie. In beide gymzalen ontmoeten de kunst, de straat en het systeem elkaar om tot mooie dingen te komen. Met het systeem worden de bestaande instituten en kaders van de samenleving bedoeld zoals onderwijs, werk, gezondheidszorg, de wetten, de markt en dergelijke meer.

In ieder mens schuilt een performer, is de overtuiging van choreograaf Guilherme Miotto. Foto > Dazza Schouten

Wat zich op straat afspeelt, zoals in Tilburg Noord, in Kruiskamp en andere aandachtswijken, heeft geen plek in het systeem. Maar wat daar gebeurt, is rijk en inspirerend, zeggen Miotto en Volman. De vele talen, de vaardigheden en talenten die zich buiten het georganiseerde leven ontwikkelen. Sprekend voorbeeld is balkunstenaar Nasser El Jackson, opgegroeid in Tilburg Noord en wereldkampioen 'groundmoves'. Een discipline op het snijvlak van voetbal en bewegen, maar die zich buiten de gebaande paden van de cultuur afspeelt. Met Nasser maakte Miotto eerder de productie **Ball**.

Violles

Volman geeft een klein maar betekenisvol voorbeeld over de reikwijdte van hun project. Een klein meisje uit Kruiskamp meldde zich tijdens Boulevard bij de gymzaal in Den Bosch om mee te doen. Toen ze de violist ontdekte, wilde ze dolgraag op het instrument spelen. Zij had nog nooit in haar leven een viool van dichtbij gezien, en ze kwam ook niet uit een gezin met een muzikale traditie. Het bleek geen bevestiging en de moeder is in contact gebracht met het Jeugdfonds Cultuur zodat het meisje vioollessen kan volgen.

Niet alleen komt kunst naar de wijk, omgekeerd komen kinderen en volwassenen naar het theater toe.

Maar niet alleen komt de kunst naar de wijk, omgekeerd komen de kinderen en volwassenen naar het theater toe. Want het resultaat van de vele uren repetities is te zien op de podia van schouwburgen in onder andere Tilburg en Breda. Op elke locatie doen kinderen in de leeftijd van acht tot veertien jaar uit de betreffende gemeente mee aan de voorstelling. **Theater Chassé in Breda, zondag 11 september. Schouwburg Tilburg zaterdag 17 september. Vrijdag 9 december De Lawei in Drachten. In 2023 zal de voorstelling in ieder geval te zien zijn in theaters in Amsterdam, Utrecht, Rotterdam, 's-Hertogenbosch, Den Haag, Dordrecht en Maastricht.**